

ע"פ 5386/19 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

ע"פ 5386/19 - א'

לפני:

כבוד השופט א' שטיין

המבקש:

פלוני

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשה לעיכוב ביצוע גזר דינו של בית המשפט המחוזי
ירושלים מיום 15.7.2019 בתפ"ח 2079-11-16
שניתן על-ידי כב' השופטים א' דראל, ע' זינגר, וח'
מאק-קלמנוביץ'

בשם המבקש:

עו"ד דוד ברהום

בשם המשיבה:

עו"ד אופיר טישלר

החלטה

1. לפניי בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר אשר הושת על המבקש על ידי בית המשפט המחוזי ירושלים (השופטים א' דראל, ע' זינגר, וח' מאק-קלמנוביץ') בתפ"ח 2079-11-16 ביום 15.7.2019, וזאת עד להכרעה בערעור על הכרעת הדין ועל גזר הדין שהמבקש הניח לפתחו. בית משפט קמא הרשיע את המבקש בעבירות מין חמורות בקטינים וזיכה אותו מאישום שעניינו מעשה מגונה בכוח באישה בגירה. בית המשפט השית על המבקש בגין העבירות שבהן מצא אשם 7.5 שנות מאסר בפועל וכן מאסר מותנה ופיצוי למתלוננים. במעמד גזר הדין, קבע בית המשפט את מועד תחילת ריצוי עונש המאסר ליום 9.9.2019.

2. בקשה לעיכוב ביצוע אינה אמורה להיות "חזרה גנרלית" לערעור עצמו (כדברי השופט י' עמית בפסקה 1

עמוד 1

להחלטתו בע"פ 6072/17 ורון נ' מדינת ישראל (1.8.2017)); ועל כן לא אדבר על פרטי פסק הדין מושא הערעור דכאן, ובוודאי שלא אנתחם. אומר בקצרה כי מדובר בפסק דין שמצא את המבקש אשם בעבירות מין חמורות בקטינים, אשר העידו בפני בית משפט קמא בהיותם בגירים בחלוף של 16-22 שנים ממועדי האירועים הרלבנטיים. המבקש כפר במיוחס לו וטען בפני בית המשפט כי האירועים הללו לא היו ולא נבראו. בית המשפט האמין למתלוננים ולא למבקש. פסק הדין מפרט את הראיות ואת קביעות המהימנות שבבסיס ההרשעה, תוך שהוא מצביע על החיזוקים השונים אשר תומכים בעדויות המתלוננים.

3. לפי הלכת שוורץ (ע"פ 111/99 שוורץ נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(2) 241 (2000)), ביצוע עונש המאסר חייב, ככלל, להיות מידי; שאם לא כן, ייפגע האינטרס הציבורי באכיפה אפקטיבית של החוק (שם, בעמוד 267). כלל זה חל ביתר שאת מקום שמדובר בעונש מאסר אשר הוטל בגין עבירות מין, מאחר שאלו הן עבירות חמורות שקשה לגלותן, ושביצוען, למרבה הצער, קל יחסית, במיוחד כשהקורבן הוא קטין חסר ישע (ראו ע"פ 8560/18 זבורוף נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (26.12.2018) (להלן: עניין זבורוף)). הטעמים להחלתו של כלל הביצוע המידי הולכים ומתחזקים כאשר מדובר בהכרעת דין המושתתת על ממצאי מהימנות, שבהם ערכאת הערעור אינה נוהגת להתערב (ראו הלכת שוורץ, בעמודים 279-280), וכאשר מדובר בגזר דין חמור שמטיל על המבקש מאסר ממושך (שם, בעמוד 278). יחד עם כך, מדובר בכלל שיש לו חריגים, דוגמת גילו המבוגר של המבקש ומצבו הבריאותי (ע"פ 7440/16 פלוני נ' מדינת ישראל (6.10.2016)) או ערעור על הרשעה שבמסגרתו מועלית "טענה מוגדרת וכבדת-משקל לכאורה, שאין לה מענה ברור אשר מניח את הדעת" (ראו עניין זבורוף, פסקה 10; וכן ע"פ 5735/18 גודובסקי נ' מדינת ישראל (9.1.2019)).

4. במקרה דכאן, טענות המבקש ביחס למצב הראיות אינן מקימות חריג לכלל. העדויות המרכזיות שעל בסיסן הורשע המבקש אכן באו מעומק התודעה של העדים המתלוננים שדיברו מזיכרונם – אחרי שזה שוחזר. מתלונן אחד אכן התלונן במשטרה נגד המבקש בעקבות טיפול פסיכולוגי שעבר, ואילו השני הגיש את תלונתו בעקבות זו של הראשון. כל אלה עוררו שאלות בנוגע למהימנות ולרמת הוודאות שאליה ניתן להגיע בהסתמך על עדויות כאמור. מאידך גיסא, המתלוננים מסרו עדויות מפורטות שהפילו את המבקש ובית משפט קמא מצאן אמינות ללא שום הסתייגות – גם אחרי שנתן את דעתו לשאלות האמורות. עדויות אלה נתמכו בראיות חיזוק מסוגים שונים; בהעדרו של מניע להעליל עלילת שווא נגד המבקש; ובטעמי מהימנות נוספים כהנה וכהנה, אשר פורטו בהכרעת הדין. על אף שחקירת הפרשה סבלה ממחדלים שונים, הכרעת הדין התייחסה גם לאלו וקבעה שאין בהם משום נזק לתשתית הראייתית. לאור האמור, ומבלי לגרוע מרצינות הטענות שהמבקש משמיע בערעורו, לא אוכל לסווגן כטענות כבדות-משקל לכאורה שאין להן מענה ברור אשר מניח את הדעת. את בדיקת הטענות הללו לגופן אשאיר, כמקובל, למותב שיידון בערעור גופו.

5. אעבור אפוא לטענות המבקש שעניינן נסיבות מיוחדות שאינן קשורות למצב הראיות ולסיכויי הערעור. המבקש טוען בהקשר זה כי אכיפה מיידית של עונש המאסר שהושת עליו איננה נדרשת מבחינת האינטרס הציבורי – זאת, מאחר שהעבירות בהן הוא הורשע בוצעו בעבר הרחוק; מאחר שאין לו שום הרשעה קודמת בעבירות מין, דבר המלמד על כך שאיננו מסוכן לציבור; ומאחר שמתחילת משפטו הוא לא היה נתון תחת תנאים מגבילים כלשהם, למעט איסור יציאה מהארץ, ועל כן אין חשש שיימלט מאימת הדין. לטענת המבקש, נסיבות אלו מיוחדות דיין כדי להצדיק את עיכוב הביצוע המבוקש ולאפשר לו לנהל את ערעורו כשאיננו נתון במאסר. מנגד, המדינה טוענת כי אינטרס ציבורי כאמור קיים גם קיים, מאחר שהעבירות בהן הורשע המבקש הינן חמורות מאד ומצב קורבנותיו יוטב אם יגיעו לסגירת מעגל (closure) מהר ככל שניתן.

6. לאחר התלבטות, הגעתי למסקנה כי מן הדין לעכב את ביצוע המאסר בשל נסיבות מיוחדות שאינן קשורות

למצב הראיות ולסיכויי הערעור. לפי פסק הדין קמא, העבירות בהן הורשע המבקש בוצעו בשנים 1997-2003. כתב האישום בעניין הוגש ביום 1.11.2016, זמן רב אחרי ביצוע. המבקש בחר לנהל הוכחות, ובוודאי שהיתה לו לכך סיבה טובה, נוכח זיכוי מאחד מפרטי האישום. דינו של המבקש הוכרע ביום 28.4.2019 - למעלה מעשור וחצי ממועד ביצועה של העבירה האחרונה - ואילו גזר הדין ניתן כעבור כשלושה חודשים, ביום 15.7.2019. כיום, גילו של המבקש קרוב ל-56 שנים; וכאמור, הוא לא נעצר במסגרת ההליך קמא ומתהלך חופשי בכפוף לעיכוב היציאה מן הארץ. נחה דעתי, כי אלו הן נסיבות מיוחדות דיין וכי לא מדובר במקרה רגיל. בנסיבות אלה, מן הראוי לאפשר למבקש לנהל את ערעורו בטרם יחל לרצות את מאסרו; ואולם, מאחר שהמבקש כבר אינו חוסה בצלה של חזקת החפות והוא נדון לתקופת מאסר ממושכת, מן הדין לחייבו בהפקדת עירבון כספי משמעותי וערבות צד ג' להבטחת התייצבותו לדיון בערעורו ולמניעת הימלטותו מאימת הדין.

7. אשר על כן, אני מקבל את הבקשה ומורה על עיכוב ביצועו של עונש המאסר שהושת על המבקש כאמור לעיל עד להכרעה בערעור דכאן - וזאת בתנאי שהמבקש יפקיד בבית משפט קמא, עד ליום 25.8.2019, עירבון כספי או ערבות בנקאית על סך של 60,000 ₪, ערבות צד שלישי על סך של 140,000 ₪ וכל דרכון שברשותו, אם זה טרם הופקד.

ניתנה היום, י"ז באב התשע"ט (18.8.2019).

ש ו פ ט